

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української й іноземної філології,
журналістики та мистецтв
Кафедра англійської філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова**

**ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КОМУНІКАТИВНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ ЛІЦЕЮ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ТА
ЗМІШАНІЙ ФОРМАХ НАВЧАННЯ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 08-251М
групи
Спеціальності 014 Середня освіта
Спеціалізації 014.021 Англійська
мова і література
Освітня програма Середня освіта
(мова і література англійська)

Афонченко Лілія Костянтинівна

Керівник: кандидат педагогічних
наук, доцент Кіщенко Юлія
Володимирівна

Рецензент: Черевань Вікторія
Миколаївна,
спеціаліст вищої категорії, старший
учитель Херсонського
багатопрофільного ліцею № 20
Херсонської міської ради

ЗМІСТ

ВСТУП.....	с.3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади формування іншомовної компетенції учнів ліцею.....	с.7
1.1. Поняття «іншомовна комунікативна компетенція» в сучасній лінгводидактиці.....	с.7
1.2. Роль інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов.....	с.9
1.3. Особливості дистанційної та змішаної форм навчання в старшій школі.....	с. 12
РОЗДІЛ 2. Інноваційні комунікативні технології в навчанні іноземних мов.....	с.16
2.1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій та онлайн-платформ.....	с.16
2.2. Соціальні мережі як засіб розвитку комунікативних навичок.....	с. 26
РОЗДІЛ 3. Практичне впровадження інноваційних комунікативних технологій у процес формування іншомовної компетенції учнів ліцею.....	с.31
3.1. Критерії відбору інноваційних комунікативних технологій для формування іншомовної компетенції учнів ліцеїв.....	с.31
3.2. Комплекс вправ і завдань для розвитку іншомовної компетенції учнів ліцеїв із використанням інноваційних комунікативних технологій	
3.3. Методичні рекомендації щодо застосування інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов учнів ліцею...	с.38
ВИСНОВКИ.....	с.44
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	с.47
Додатки	

ВСТУП

У сучасних умовах реформування освіти та переходу до інноваційних моделей навчання особливої актуальності набуває проблема підвищення якості іншомовної підготовки учнів. Освітній процес дедалі більше орієнтується на використання інноваційних технологій, які змінюють традиційні підходи до навчання, роблять його гнучкішим, динамічнішим і більш орієнтованим на потреби здобувача освіти.

Іноземна мова в цьому контексті посідає важливе місце, адже вона є не лише засобом комунікації, а й чинником формування культурної, соціальної та професійної мобільності особистості. Володіння іноземною мовою відкриває доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, сприяє інтеграції в європейський та світовий освітній простір. Отже, формування іншомовної компетентності учнів ліцею постає одним із провідних завдань сучасної школи. Його реалізація вимагає застосування інноваційних комунікативних технологій, здатних забезпечити ефективне засвоєння мовного матеріалу та розвиток навичок міжкультурного спілкування, що й зумовлює актуальність обраного дослідження.

Слід звернути увагу на те, що в умовах поширення дистанційної та змішаної форм навчання особливого значення набуває застосування інноваційних комунікативних технологій, які дозволяють забезпечити високу якість освітнього процесу, індивідуалізувати навчання та створити інтерактивне середовище для формування іншомовних умінь і навичок. Особливістю цього явища є використання цифрових інструментів, онлайн-платформ і мультимедійних ресурсів, що відкриває для учнів ліцею нові можливості для ефективного оволодіння іноземною мовою.

Актуальність дослідження полягає у тому, що, попри значну кількість праць, присвячених проблемі формування іншомовної

компетенції (С. Ніколаєва, О. Бігич, Л. Морська, Н. Бориско, М. Варшауер, Р. Керн та ін.), питання використання інноваційних комунікативних технологій саме у процесі дистанційного та змішаного навчання учнів ліцею залишається недостатньо розробленим. Отже це зумовлює потребу у створенні методичних підходів, які б поєднували традиційні засоби навчання з новітніми цифровими технологіями.

Об’єктом дослідження є процес формування іншомовної компетенції учнів ліцею.

Предметом дослідження виступає методика застосування інноваційних комунікативних технологій у процесі формування іншомовної компетенції учнів ліцею при дистанційній та змішаній формах навчання.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичній апробації ефективності інноваційних комунікативних технологій як засобу формування іншомовної компетенції учнів ліцею.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв’язати такі **завдання**:

1. Проаналізувати стан розробленості проблеми у вітчизняній та зарубіжній науково-методичній літературі.
2. Визначити психолого-педагогічні умови формування іншомовної компетенції учнів ліцею.
3. Охарактеризувати сутність і класифікацію інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов.

Методи дослідження: аналіз наукової, методичної та психолого-педагогічної літератури; вивчення й узагальнення досвіду вітчизняних та зарубіжних дослідників; педагогічне спостереження; кількісний і якісний аналіз отриманих результатів.

Роботу виконано у відповідності до **науково-дослідної теми кафедри** англійської філології та світової літератури імені професора

Олега Мішукова «Формування професійної компетентності майбутніх учителів та викладачів іноземних мов в умовах диджиталізації» (державний реєстраційний номер 0123U104064).

Наукова новизна полягає у тому, що вперше була зроблена спроба дослідити процес формування інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов учнів ліцею при дистанційній та змішаній формах навчання.

Теоретичне значення роботи полягає у подальшому розвитку наукових уявлень про процес формування іншомовної компетенції учнів ліцею в умовах дистанційного та змішаного навчання. У роботі уточнено поняття «інноваційні комунікативні технології», визначено їхню роль у сучасній лінгводидактиці, обґрунтовано психолого-педагогічні засади їх використання у формуванні іншомовної компетентності. Отримані результати доповнюють теоретичні положення методики викладання іноземних мов у контексті цифровізації освіти.

Практичне значення роботи полягає в тому, що розроблені підходи та висновки можуть бути застосовані у практиці викладання іноземних мов у ліцеї. Використання інноваційних комунікативних технологій дає можливість підвищити результативність дистанційного й змішаного навчання, активізувати комунікативну діяльність учнів та створити умови для формування стійкої іншомовної компетентності.

Апробація результатів дослідження: здійснювалася шляхом оприлюднення основних положень і результатів дослідження на XVI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Іноземні мови у сучасному комунікативному просторі» та публікації тез «Інноваційні технології у формуванні навичок професійного іншомовного спілкування старшокласників в онлайн-освіті» (ХНТУ, 17-18 квітня 2025) .

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54

найменування) та додатків. У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, об'єкт, предмет, завдання, методи, наукову новизну, теоретичне й практичне значення дослідження. У першому розділі розглянуто теоретичні засади формування іншомовної компетенції та роль інноваційних технологій у навчанні. У другому розділі подано аналіз сучасних інноваційних комунікативних технологій і приклади їхнього використання в освітньому процесі. У третьому розділі представлено результати практичної апробації на основі комплексу вправ та методичні рекомендації для вчителів.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ЛІЦЕЮ

1.1. Поняття «іншомовна комунікативна компетенція» в сучасній лінгводидактиці

Проблема формування іншомовної комунікативної компетенції (ІКК) є однією з ключових у сучасній методиці викладання іноземних мов. Водночас сьогодні від учня вимагається не лише знати граматику та лексику, а й уміти ефективно користуватися мовою у різних життєвих ситуаціях. Саме тому поняття «іншомовна комунікативна компетенція» стало центральним у лінгводидактиці останніх десятиліть.

В українській науці вагомий внесок у розробку цього поняття зробили С.Ніколаєва, О. Бігич, Л. Морська [1], [2], [3].

Вони визначають ІКК як інтегровану якість особистості, що об'єднує мовні знання, мовленнєві вміння, соціокультурні та стратегічні навички. Тобто, іншомовна компетенція не обмежується знанням правил, а передбачає здатність застосовувати мову в конкретних умовах спілкування [2].

У світовій лінгводидактиці важливим стало визначення американського дослідника Д.Гаймса [4], який підкреслив, що для повноцінного володіння мовою потрібно не тільки знати граматику, а й орієнтуватися у соціальних нормах спілкування. Подальший розвиток цієї ідеї запропонували М.Канале та М. Свейн [5]. Вони виділили чотири основні компоненти ІКК: граматичний, соціолінгвістичний, дискурсивний і стратегічний [5]. Саме ця модель і сьогодні є основою багатьох методик викладання мов.

У європейському освітньому просторі головним орієнтиром є Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти (CEFR). У цьому документі ІКК трактується як здатність користуватися мовою для виконання комунікативних завдань, з урахуванням соціального і

Рис. 1. Модель комунікативної компетентності особистості під час оволодіння іноземною мовою

культурного контексту [7]. Як відзначає Г.Віддоусон [6], вивчення іноземної мови має бути орієнтоване на реальне спілкування, а не на ізольоване засвоєння граматичних правил (див. Рис.1).

З іншого боку, на сучасному етапі дедалі більшої ваги набуває поєднання іншомовної компетенції з цифровими навичками. Українська дослідниця О. Бігич [8] звертає увагу на те, що дистанційне й змішане навчання вимагає від учня не лише традиційних мовних умінь, а й

готовності застосовувати іноземну мову у віртуальних середовищах: на онлайн-платформах, у соціальних мережах, у відеоконференціях.

На нашу думку, іншомовна комунікативна компетенція сьогодні має подвійний вимір. З одного боку, це мовна здатність (знання, навички, уміння), а з іншого — риса особистості, яка готова до міжкультурного діалогу, саме тому вміє критично сприймати нову інформацію та толерантно ставитися до культурних відмінностей. Саме такий підхід робить ІКК важливою складовою не лише мовної, а й загальної освіти.

Таким чином, поняття іншомовної комунікативної компетентності у сучасній лінгводидактиці трактується як багатокомпонентна категорія, що охоплює мовний, мовленнєвий, соціокультурний та стратегічний аспекти. Вона розглядається як цілісний результат процесу навчання іноземної мови, який забезпечує здатність особистості ефективно спілкуватися у різних комунікативних ситуаціях. Українські та зарубіжні науковці визначають формування іншомовної комунікативної компетентності не лише як кінцеву мету іншомовної освіти, а й як важливу передумову успішної соціалізації та інтеграції людини у сучасний полікультурний простір.

1.2. Роль інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов

Сучасна освіта розвивається в умовах цифровізації та глобалізації, що істотно впливає на методику викладання іноземних мов. Саме тому якщо раніше процес навчання будувався переважно на підручнику, класній роботі та друкованих матеріалах, то сьогодні дедалі більшого значення набувають інноваційні комунікативні технології, які дозволяють поєднати традиційне навчання із сучасними цифровими інструментами.

Українські методисти та педагоги наголошують на необхідності впровадження інноваційних засобів у процес навчання. Так, І. Аніщенко [9] розглядає використання цифрових платформ як важливий чинник підвищення мотивації та залучення учнів до активної мовної практики. На думку О. Бігич [8], інноваційні технології сприяють формуванню іншомовної компетенції лише за умови їх органічного поєднання з комунікативним підходом. Якщо вони використовуються епізодично й без методичної системності, то стають лише «технічною прикрасою», а не дієвим інструментом навчання [2].

Дослідження свідчать, що особливу увагу вітчизняні дослідники звертають на інтерактивні методи навчання, які базуються на принципі партнерської взаємодії. Наприклад, І. Аніщенко [9] підкреслює, що віртуальні навчальні середовища (*Moodle, Google Classroom*) створюють умови для зворотного зв'язку, а сервіси типу *Kahoot, Quizlet, LearningApps* забезпечують гейміфікацію освітнього процесу, що підвищує зацікавленість учнів.

У зарубіжній методиці викладання іноземних мов проблема інноваційних технологій активно досліджується з кінця ХХ століття. Американський науковець М. Варшауер [10] одним із перших визначив комп'ютерно-опосередковане навчання (CALL) як перспективний напрям розвитку методики. Він вважав, що цифрові інструменти дозволяють створити умови для реального мовленнєвого спілкування, навіть якщо учні перебувають у різних країнах [10].

Подібної думки дотримується й Р. Керн [11], який підкреслює, що технології не лише розширюють доступ до автентичних ресурсів, але й змінюють саму природу навчання: мова використовується не як абстрактна система, а як засіб реальної комунікації у віртуальному середовищі.

Прикладом цього може бути, що у Європі поширеною є модель *blended learning* («змішане навчання»). Д. Ричардсон [12] вказує, що

поєднання аудиторних занять із дистанційними дозволяє студентам гнучкіше керувати власним навчальним часом, що особливо важливо для сучасної молоді.

То ж розглянемо практичне значення інноваційних технологій.

Інноваційні комунікативні технології виконують низку важливих функцій у процесі вивчення іноземних мов:

1. Доступ до автентичних матеріалів. Саме тому учні мають можливість читати оригінальні тексти, переглядати відео, слухати подкасти мовою оригіналу.

2. Створення реального комунікативного середовища. У цьому випадку доречно згадати *Zoom*, *Skype* чи інші сервіси через які учні можуть спілкуватися з носіями мови.

3. Індивідуалізація навчання. Онлайн-платформи дозволяють враховувати рівень підготовки кожного учня.

4. Мотивація та зацікавленість учнів. Залучення інтерактивних ігор, вікторин, онлайн-платформ, чат-ботів чи віртуальних симуляцій робить процес навчання більш динамічним, емоційно привабливим і наближеним до реальних комунікативних ситуацій.

5. Оперативний контроль і зворотний зв'язок: викладач має змогу швидко перевіряти результати тестів, відстежувати індивідуальні досягнення учнів і надавати конструктивні рекомендації та оцінювання.

На нашу думку, найбільша цінність інноваційних технологій полягає в тому, що вони створюють умови для практичного використання мови у реальному або змодельованому комунікативному середовищі, що, у свою чергу, сприяє розвитку мовленнєвої активності та формуванню стійкої іншомовної компетентності. Висновки підтверджують, що якщо раніше учні часто вивчали слова й граматику «заради правил», то тепер вони можуть бачити, як знання працюють у реальних ситуаціях: у спілкуванні в чаті, під час онлайн-дискусії, у написанні блогу чи перегляді відео.

Разом із тим, слід враховувати й певні ризики. Зокрема, надмірне використання цифрових ресурсів може знижувати увагу до системного вивчення граматики й орфографії. Тому, як слушно зазначає О. Бігич [8], роль викладача полягає у збереженні балансу між традиційними та інноваційними методами.

Отже, у підсумку можна сказати, що роль інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов полягає у створенні автентичного, гнучкого й мотивуючого освітнього середовища, яке сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетенції. Вони відкривають нові перспективи як для викладачів, так і для учнів, але потребують грамотної інтеграції в навчальний процес, аби залишатися ефективним інструментом, а не самоціллю.

1.3. Особливості дистанційної та змішаної форм навчання в ліцеї

Відомо, що ідеї дистанційного навчання виникли ще у XIX ст., коли у Великій Британії практикувалося заочне навчання за допомогою поштових курсів. У XX ст. ця форма набула розвитку через радіо та телебачення, а справжнього розквіту зазнала з появою Інтернету. В Україні перші експерименти з дистанційною освітою відбувалися у 1990-х роках, але реальне масове впровадження почалося під час пандемії COVID-19.

У результаті бачимо, що змішане навчання як педагогічна концепція з'явилося пізніше — в 2000-х роках, коли викладачі почали поєднувати традиційні заняття з онлайн-завданнями. Д.Грехам [13] визначає його як «синтез найкращих характеристик очного та дистанційного навчання».

В Україні дистанційне й змішане навчання регулюються Законом «Про освіту» (2017), Законом «Про повну загальну середню освіту» (2020) та рядом наказів МОН. Вони визначають дистанційну освіту як

рівноцінну іншим формам та передбачають використання електронних освітніх середовищ.

У свою чергу Європейські країни орієнтуються на рекомендації Європейської комісії та Ради Європи, де наголошується на важливості цифрових навичок, автономності учнів і міжкультурної взаємодії.

Учні ліцеїв мають певні переваги для роботи у дистанційній формі:

- розвиненіші навички самостійності;
- здатність планувати час;
- готовність працювати з цифровими ресурсами.

Водночас є й труднощі. Як зазначає О. Крекотень [14], дистанційне навчання може призводити до зниження мотивації через відсутність живого спілкування та до перевантаження через надмірне використання електронних ресурсів. Для учнів ліцеїв особливо відчутними є проблеми дисципліни та психологічної підтримки учнів.

Серед переваг дистанційної форми можна виокремити такі:

- гнучкість у виборі часу і темпу;
- доступ до автентичних матеріалів і міжнародних проєктів;
- розвиток цифрових навичок.

Основними недоліками ж методисти вважають:

- технічні бар'єри (нестабільний інтернет, відсутність обладнання);
- обмежене соціальне спілкування;
- ризик поверхневого засвоєння знань.

Повертаючись до моделі blended learning [13], зазначено, що вона має низку варіантів:

- ротаційна модель (учні чергують роботу в класі та онлайн-завдання);
- гнучка модель (основна частина матеріалу опановується онлайн, а клас використовується для консультацій);

- модель перевернутого класу (так звана *flipped classroom*), коли учні вивчають новий матеріал вдома за допомогою відео чи презентацій, а на уроці виконують практичні завдання.

Отримані дані свідчать, що у ліцеї найбільш ефективними є перевернутий клас і ротаційна модель, адже вони поєднують самостійне опрацювання матеріалу з комунікативними завданнями на уроці.

Проаналізуємо психолого-педагогічні аспекти навчання учнів ліцею.

Для учнів ліцею важливим є живе спілкування, групова робота, взаємодія з учителем. Тому повністю дистанційна форма може знижувати якість навчання, тоді як змішана дозволяє зберегти баланс. Як пише О. Пометун [15], інтерактивні методи у змішаному навчанні стимулюють розвиток критичного мислення та формують активну позицію учня.

Американський педагог Р.Кларк [16] зазначає, що успіх *blended learning* залежить від правильної організації: необхідно поєднувати індивідуальні та групові завдання, а також передбачати регулярний зворотний зв'язок.

На нашу думку, для учнів ліцеїв в Україні оптимальним є саме змішане навчання, бо воно враховує як потребу учнів у «живому» спілкуванні, так і необхідність самостійної роботи. Дистанційна форма може бути ефективною лише як тимчасова або допоміжна.

Особисто ми бачимо перспективу в поєднанні дистанційного навчання з проектною діяльністю: наприклад, учні можуть підготувати спільну презентацію у *Google Slides* або записати відеоролик іноземною мовою, обговоривши тему онлайн. Такі завдання формують і мовну компетенцію, і командну роботу, і цифрову грамотність.

Підсумовуючи, можемо зазначити, що:

1. Дистанційна форма дає свободу й доступ до світових ресурсів, але потребує високої самодисципліни.
2. Змішане навчання найбільш відповідає віковим особливостям учнів ліцею, оскільки поєднує самостійність і підтримку вчителя.
3. Для викладання іноземних мов у ліцеях змішане навчання є оптимальною моделлю, адже воно забезпечує і теоретичне засвоєння, і практичне застосування знань у комунікативних ситуаціях.

РОЗДІЛ 2

ІННОВАЦІЙНІ КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

2.1. Використання інформаційно-комунікаційних технологій та онлайн-платформ

У ХХІ столітті інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) стали невід’ємною складовою навчального процесу. Відомо, що їх застосування у викладанні іноземних мов у ліцеях забезпечує інтерактивність, індивідуалізацію навчання, доступ до автентичних матеріалів і створення умов для реального комунікативного досвіду. Саме учні ліцеїв найбільше потребують таких можливостей, адже перебувають на етапі активної підготовки до вступу у вищі навчальні заклади та професійної самореалізації.

Покоління сучасних підлітків, яких часто називають «зумерами», очікує від навчання цікавого та інтерактивного досвіду. Вони прагнуть, щоб завдання були складними й мотивували їх до розвитку, а також хочуть мати можливість приймати власні рішення у процесі навчання [17]. Як представники цифрової епохи, учні ліцеїв сприймають технології як невід’ємну частину освітнього процесу. Попри те, що традиційні підручники все ще займають важливе місце, очевидно, що майбутнє за освітніми технологіями («*ed tech*»). Загалом учні ліцеїв позитивно ставляться до використання цифрових інструментів і відзначають найбільш корисні з них (див. Рис. 2.1.).

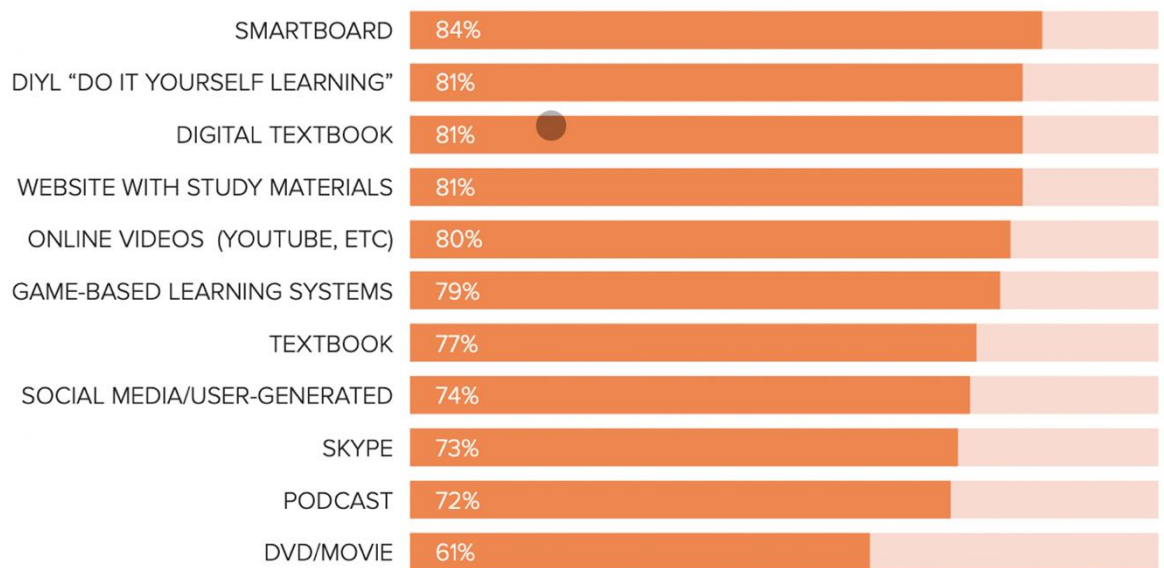

Рис. 2.1. Результати опитування підлітків про засоби навчання [20]

Аналіз цього дослідження показує, що учні ліцеїв покоління «зумерів» мають низку характерних особливостей у навчанні:

- віддають перевагу вільному доступу до інформації та очікують миттєвого зворотного зв'язку від вчителя;
- найефективніше засвоюють матеріал у процесі пошуку та практичного вирішення проблем;
- швидко пристосовуються до нових технологій, що робить їх більш гнучкими у навчанні, ніж попередні покоління;
- краще сприймають інформацію у візуальній формі (схеми, графіки, відео), оскільки саме наочність для них є найефективнішим способом навчання;
- мають коротшу тривалість концентрації уваги: звикли до коротких фрагментів інформації, характерних для соціальних мереж, тому їм важко працювати з великими обсягами тексту.

Згідно з науковими дослідженнями, середня тривалість уваги учня в класі нині становить лише 7–10 хвилин. Учені Гарвардської медичної

школи пояснюють це особливим станом мозку, який вони визначають як синдром дефіциту уваги [17].

Крім того, в своїй праці Р. Керн [18] пропонує стратегії викладання, які враховують інтереси й уподобання сучасних студентів. Науковець рекомендує уникати занадто традиційних форматів подання матеріалу та орієнтуватися на такі підходи [18]:

- застосовувати візуалізацію (зображення, схеми, відео);
- організовувати навчання через практику, експерименти та роботу в командах;
- використовувати контекстуальне навчання, пов'язане з реальними ситуаціями;
- забезпечувати швидкий і регулярний зворотний зв'язок;
- залучати студентів до створення та апробації нових освітніх технологій.

Таким чином, рекомендації Р.Керн підтверджують: ефективне навчання сучасних студентів, зокрема учнів ліцеїв, можливе лише за умови поєднання інноваційних цифрових інструментів, практичного підходу, командної взаємодії та використання візуальних матеріалів. Це робить освітній процес динамічним, цікавим та максимально адаптованим до потреб покоління «зумерів».

Український науковець В. Биков [19] наголошує, що моделі відкритої освіти базуються на ІКТ, які створюють «новий освітній простір» і дозволяють реалізовувати принципи гнучкості та доступності. Це особливо важливо для учнів ліцеїв, які поєднують аудиторні заняття з самостійною роботою.

А.-М. Богосвятська [20] у своїх працях доводить, що використання ІКТ у викладанні літератури й мов підвищує мотивацію учнів, адже дозволяє поєднувати навчальну інформацію з візуальними й інтерактивними елементами. Для учнів ліцеїв це створює додаткові умови для розвитку критичного мислення та пізнавальної активності.

М. Філонова [21] підкреслює, що інтерактивні ігрові ресурси стимулюють активність школярів і роблять навчання більш захопливим. Такі підходи особливо ефективні саме для учнів ліцеїв, які цінують динамічність та практичність завдань.

У зарубіжній методиці [16] [17] ІКТ розглядаються як інструмент створення автентичного середовища, де мова використовується не лише для вправ, а для виконання реальних завдань. Це дає підстави стверджувати, що концепція CEFR також визначає цифрові інструменти як важливу умову комунікативної діяльності, що напряду стосується формування компетенцій в учнів ліцеїв.

Сучасні українські дослідження після пандемії 2020 року розширюють ці підходи. О. Грицунчук [22] доводить, що мобільні додатки та онлайн-платформи (*Duolingo, Grammarly, HelloTalk*) розвивають не лише мовні, а й комунікативні навички студентів і учнів ліцеїв, а також формують цифрову грамотність. М. Філонова [21] зазначає, що ІКТ змінюють роль викладача: він стає модератором, а учні ліцеїв — автономними суб'єктами навчання.

У результаті бачимо, що сучасні онлайн-платформи створюють широкі можливості для організації інтерактивних занять з іноземної мови. Вони дозволяють поєднати роботу з текстами, мультимедійними матеріалами та творчими завданнями, що сприяє розвитку іншомовної комунікативної компетенції учнів ліцеїв.

Miro Онлайн-платформа *Miro* пропонує різноманітні інструменти для створення інтерактивних дошок. Тобто вчитель може розміщувати тексти, ілюстрації, відео та посилання, а також організовувати опитування й використовувати таймер. Учні отримують доступ до дошки для редагування: можуть малювати, додавати стікери, зображення та посилання у режимі реального часу. Завдяки цьому *Miro* дає змогу створювати інтерактивні вправи для всіх етапів роботи з текстом.

Приклад завдання: учні в групах працюють над інтерактивною картою подорожі, додаючи англійською мовою описи міст, фотографії та посилання.

Padlet Платформа *Padlet* дозволяє створювати інтерактивні «стіни» з різними шаблонами (сітка, потік, полотно, поличка тощо). Вчитель може розміщувати на стіні текстові й мультимедійні матеріали, а учні ділитися власними ідеями. Можна ствержувати, що *Padlet* сприяє візуалізації мислення та обміну думками.

Приклад завдання: учні створюють спільну «дошку вражень» після перегляду фільму англійською мовою, додаючи короткі коментарі, зображення чи меми.

Book Creator Цей ресурс надає можливість створювати цифрові книги, журнали або комікси. Учні можуть працювати як індивідуально, так і в командах, а готові матеріали доступні для перегляду й читання іншими. Це допомагає розвивати творче мислення, письмову та проєктну діяльність.

Приклад завдання: учні ліцею створюють колективний комікс англійською мовою за вивченою темою («*School Life*»), додаючи ілюстрації та діалоги.

Canva Платформа *Canva* є безкоштовним інструментом для графічного дизайну, яка дозволяє створювати унікальні плакати, інфографіки, презентації. Тобто сервіс має простий інтерфейс, широкий вибір шрифтів, піктограм і шаблонів, що дає змогу учням розвивати креативність і навички візуалізації.

Приклад завдання: учні створюють інфографіку «*Healthy Lifestyle Tips*» англійською мовою та презентують її однокласникам.

Blogger дає можливість створювати освітні блоги, у яких учні можуть не лише писати тексти, а й додавати зображення, посилання, відео чи опитування. Це розвиває цифрову грамотність і вміння презентувати власні ідеї.

Приклад завдання: учні створюють блог “*Eco-Friendly Lifestyle*”, у якому публікують короткі статті про сортування сміття, повторне використання речей, збереження води чи електроенергії. Такі пости мотивують учнів замислитись над особистою відповідальністю за довкілля та вчать описувати соціально важливі теми англійською мовою.

Таким чином, інноваційні платформи допомагають поєднати мовну практику з вихованням екологічної свідомості, що відповідає сучасним освітнім тенденціям.

Підсумовуючи вищесказане, можемо виокремити наступні переваги та виклики застосування ІКТ для учнів ліцеїв.

Переваги:

- підвищення мотивації завдяки інтерактивності та візуалізації;
- доступ до автентичних матеріалів (подкасти, відео, онлайн-статті);
- індивідуалізація завдань;
- можливість швидкого контролю та корекції результатів.

Виклики:

- технічні бар'єри (нестабільний інтернет, відсутність обладнання);
- інформаційне перевантаження [21], що особливо відчувається серед учнів ліцеїв;
- недостатня готовність учителів системно інтегрувати ІКТ у навчання.

Тобто ефективність ІКТ у навчанні залежить не від кількості платформ, а від здатності викладача інтегрувати їх у методичну систему. Для учнів ліцеїв важливо поєднувати LMS (наприклад, *Moodle*) для системної роботи з граматиною та лексикою й інтерактивні ресурси (*Quizlet*, *Kahoot*) для розвитку комунікативних умінь [22]. Це забезпечує баланс між структурованістю та гнучкістю, що особливо важливо у ліцеї.

Таким чином, ІКТ та онлайн-платформи є ключовими інструментами сучасної методики викладання іноземних мов. Разом із тим для учнів ліцеїв вони створюють умови для індивідуалізації, інтерактивності та автентичної практики. Водночас їх ефективність залежить від педагогічної майстерності викладача. Новітні дослідження українських учених підтверджують: ІКТ формують нову освітню парадигму, у якій учні ліцеїв стають активними учасниками навчального процесу, а вчитель виконує роль модератора та наставника.

При відборі мультимедійних матеріалів доцільно користуватися моделлю SAMR, запропонованою Рубеном Пуендурою [16]. Вона описує інтеграцію технологій через чотири рівні (див. Рис. 2.2.), які відображають поступовий перехід від простого використання цифрових ресурсів до їхнього повного переосмислення у навчальному процесі.

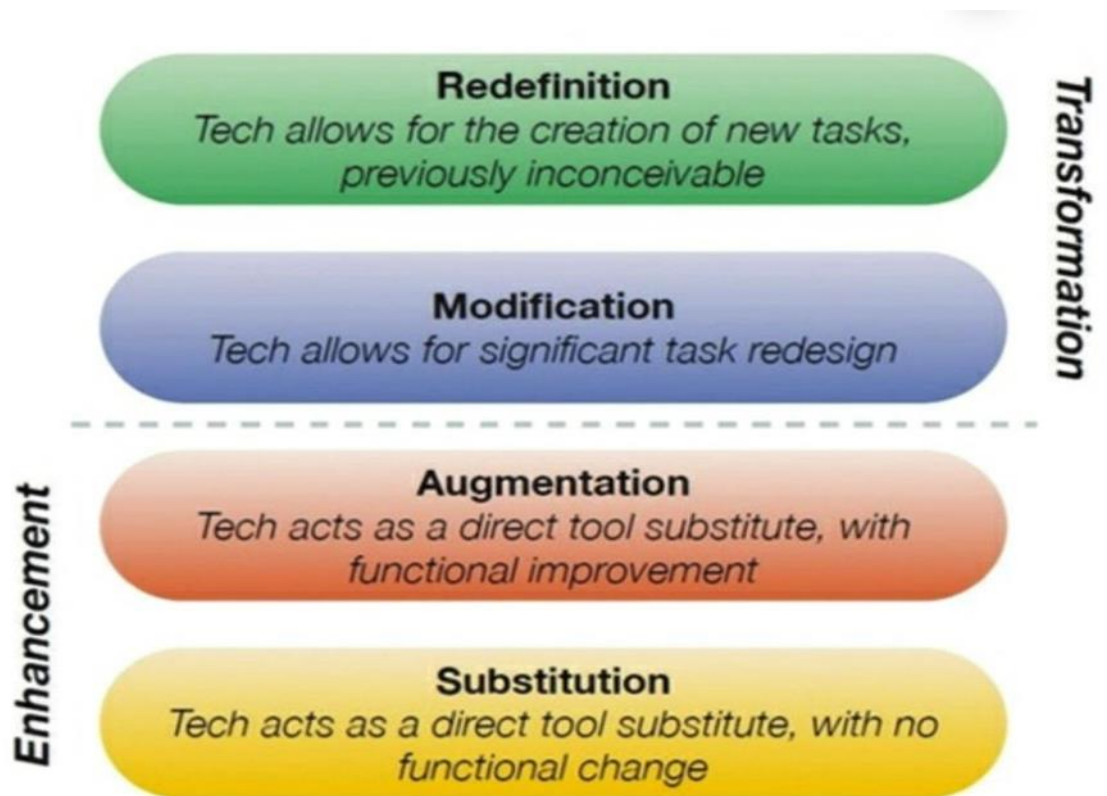

Рис. 2.2. Модель SAMR у викладанні іноземних мов

1. Заміщення (Substitution).

Технологія використовується як пряма заміна традиційного інструменту без істотних змін.

Приклад: учні ліцею читають текст англійською мовою не в підручнику, а у форматі PDF на планшеті чи смартфоні. Завдання й результат залишаються такими самими, лише змінюється носій.

2. Доповнення (Augmentation).

Технологія також замінює традиційний інструмент, але вже з функціональними покращеннями.

Приклад: учні виконують тест із лексики у Google Forms. На відміну від традиційного письмового варіанту, система автоматично перевіряє відповіді й надає миттєвий зворотний зв'язок, що підвищує ефективність навчання.

3. Модифікація (Modification).

Технологія дає змогу суттєво змінити завдання, трансформуючи навчальний процес.

Приклад: учні ліцею створюють у групах спільний документ у Google Docs, де пишуть колективне есе англійською мовою. У процесі вони редагують тексти одне одного, додають коментарі, і вся робота відбувається онлайн у режимі реального часу.

4. Перетворення (Redefinition).

Цей етап передбачає створення таких навчальних завдань, які раніше було неможливо реалізувати без цифрових технологій. Завдяки сучасним інструментам учні можуть виконувати творчі проєкти, що поєднують мовну практику з використанням мультимедіа.

Приклад завдання: учні записують власний подкаст англійською мовою або проводять відеоінтерв'ю з носіями мови через *Zoom*, після чого публікують його на *YouTube* чи у шкільному блозі. Таке завдання сприяє розвитку мовленнєвих умінь, формує навички роботи з інформаційними технологіями, а також дає можливість презентувати результати своєї діяльності публічно.

Таким чином, модель SAMR демонструє, що ефективність мультимедійних технологій полягає не лише у заміні традиційних засобів, а й у створенні нових, раніше недосяжних форм навчальної діяльності. Для учнів ліцеїв це відкриває можливість працювати з іноземною мовою у максимально наближених до реальних умов комунікації ситуаціях.

Українські вчені [14] [15] підкреслюють, що використання мультимедіа сприяє підвищенню мотивації та активізації пізнавальної діяльності школярів. За словами Л. Морської [4], мультимедійні матеріали дозволяють учням поєднувати вивчення іноземної мови з практикою її застосування у реальних ситуаціях.

Приклади мультимедійних ресурсів

1. Відео та подкасти. Перегляд відеороликів англійською мовою (BBC Learning English, TED Talks) чи прослуховування подкастів дає можливість зануритися в автентичне мовне середовище.
2. Аудіокниги. Допомагають тренувати навички сприйняття мови на слух і водночас розширюють словниковий запас.
3. Інтерактивні вправи. Платформи на кшталт LearningApps, Quizlet, Kahoot дозволяють перевіряти знання в ігровій формі, що особливо мотивує учнів ліцеїв.
4. Віртуальні лабораторії та симуляції. Використовуються для створення «ситуаційних завдань», коли учні повинні діяти англійською мовою у змодельованих обставинах. Інтерактивні ресурси дозволяють учням стати активними учасниками процесу навчання (див. Рис.2.3). Для учнів ліцеїв особливо цінними є форми роботи, що включають командні завдання, обговорення в малих групах, віртуальні проекти.

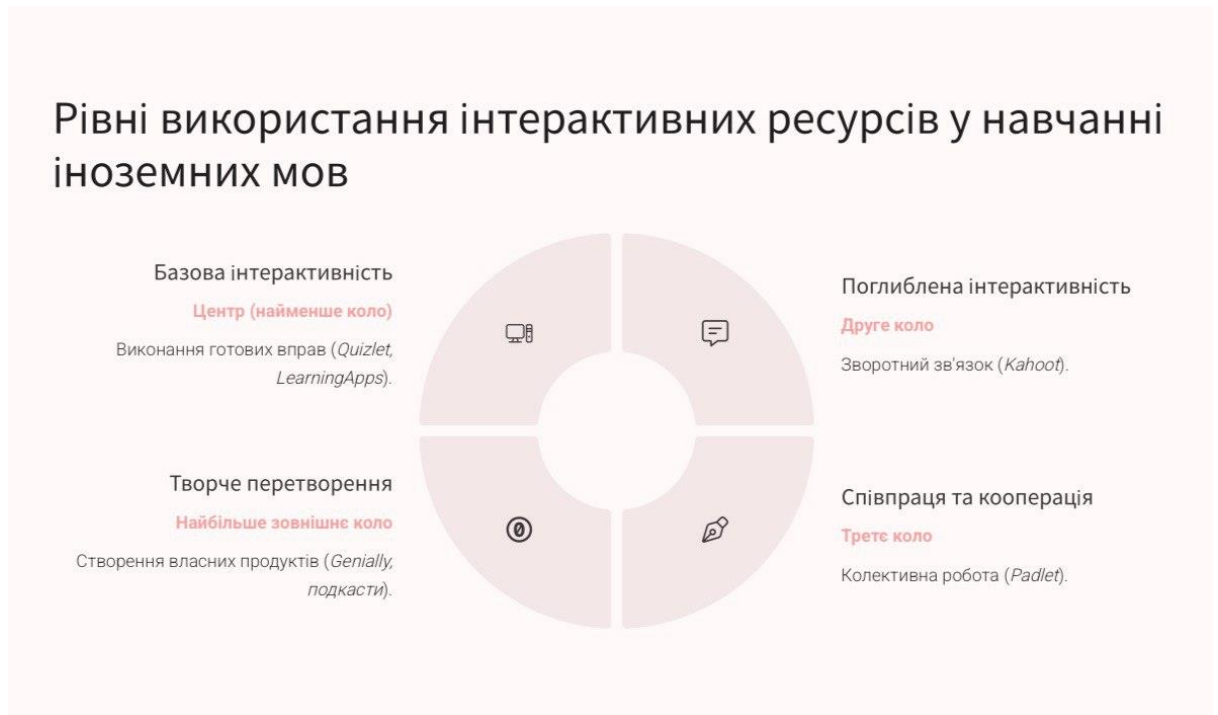

Рис. 2.3. Рівні використання інтерактивних ресурсів у навчання іноземних мов

На нашу думку, мультимедійні та інтерактивні ресурси є необхідним елементом навчання, адже вони відповідають стилю сприйняття інформації покоління «зумерів». Це дає підстави стверджувати, якщо підручник часто сприймається як статичний матеріал, то мультимедійні інструменти надають відчуття «живого» контакту з мовою. Саме через відео, інтерактивні вправи й онлайн-дискусії учні ліцеїв бачать практичну цінність іноземної мови.

Таким чином, мультимедійні та інтерактивні ресурси забезпечують поєднання традиційного й інноваційного підходів у навчанні. Без сумнівів вони розвивають мовні й комунікативні вміння, формують навички критичного мислення та сприяють мотивації учнів ліцеїв. В той же час їхнє грамотне використання робить процес вивчення іноземної мови динамічним, цікавим та наближеним до реальних умов спілкування.

2.2. Соціальні мережі як засіб розвитку комунікативних навичок

У ХХІ столітті соціальні мережі стали не лише каналом спілкування та дозвілля, а й ефективним інструментом навчання. Можна зробити висновок, що використання соціальних мереж у навчальному процесі дозволяє створювати автентичні комунікативні ситуації, мотивувати учнів ліцеїв до активної участі в обговореннях, формувати навички міжкультурної взаємодії та критичного мислення.

Українські вчені Е. Воронцова, І. Когут [23] [24] зазначають, що інтеграція соціальних мереж у навчання допомагає організувати ефективну співпрацю, а також підвищує мотивацію завдяки знайомому середовищу. Л. Васильченко [25] підкреслює, що соціальні мережі створюють можливості для розвитку автономності учнів, адже вони вчаться самостійно добирати ресурси й матеріали для навчання.

У зарубіжній літературі [27] [28] підкреслюється роль соціальних мереж у формуванні цифрової та медіаграмотності, а також у розвитку здатності використовувати іноземну мову в реальному, а не навчальному контексті.

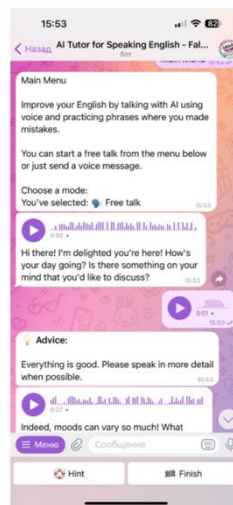
До найпоширеніших соціальних мереж, що використовуються в навчанні, належать:

- Facebook, Instagram, TikTok. Використовуються для створення навчальних спільнот, публікації коротких відео чи дописів іноземною мовою.
- YouTube. Сприяє розвитку навичок аудіювання та критичного аналізу відеоматеріалів.
- Telegram, Viber, WhatsApp. Дають змогу організувати групові чати для обміну завданнями, посиланнями на статті чи відео, проведення дискусій.
- LinkedIn. Дає змогу учням ознайомитися з професійною англійською мовою та створити власний профіль англійською.

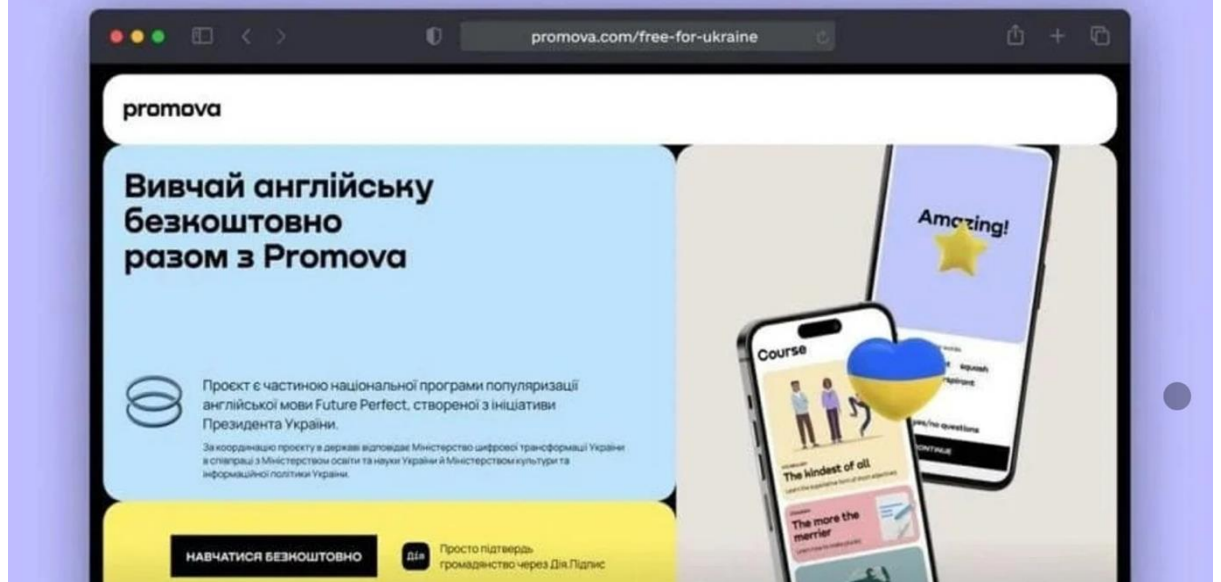
Приклади використання соціальних мереж:

Practice your speaking using AI chat bot in telegram. Try to use as many new words as you can

Promova – українська платформа для вивчення мов

Переваги використання соціальних мереж

Автентичність. Учні ліцеїв взаємодіють з реальними текстами, створеними носіями мови.

Мотивація. Соціальні мережі є звичним середовищем для підлітків, тому їх використання на уроках підвищує зацікавленість.

Міжкультурний обмін. Учні мають змогу спілкуватися з ровесниками з інших країн.

Розвиток творчості. Створення постів, відео чи блогів іноземною мовою стимулює креативність.

Відзначимо, що попри численні переваги, використання соціальних мереж у навчанні має й певні труднощі: ризик відволікання учнів на несуттєвий контент; питання безпеки й захисту особистих даних; потреба у педагогічному супроводі, щоб соціальні мережі використовувалися саме з навчальною метою.

Приклади завдань для учнів ліцеїв із використанням соціальних мереж:

1. *Instagram-проект «My City Speaks English»* — учні створюють сторінку, де публікують фото з англomовними написами у своєму місті (вивіски, меню, реклама) та коментують, як це відображає процес глобалізації.
2. *YouTube-канал «Teens Talk About Books»* — ліцеїсти записують короткі відеоогляди улюблених книжок або фільмів англійською мовою, вчать висловлювати власну думку та аргументувати її.
3. *TikTok-проект «English in 30 Seconds»* — учні знімають короткі відео з поясненнями нових англійських слів, ідіом або висловів, які вони дізналися на уроці.
4. *Facebook-група «Eco Ideas for Our School»* — учасники створюють спільноту, де англійською обговорюють шкільні екологічні ініціативи, діляться плакатами, опитуваннями, ідеями.
5. *Telegram-обговорення «Cultural Exchange Corner»* — спільний чат із ровесниками з інших країн, у якому учні англійською мовою спілкуються на теми культури, традицій чи шкільного життя.

На нашу думку, залучення соціальних мереж у процес навчання є надзвичайно ефективним для учнів ліцеїв, оскільки воно поєднує освітню діяльність із середовищем, яке є для них природним і цікавим. Коли іноземна мова стає засобом створення контенту, участі в онлайн-дискусіях або самовираження у звичних цифрових форматах, мотивація учнів зростає, а навчання набуває практичного змісту. Водночас учитель

виконує функцію наставника й модератора, спрямовуючи діяльність у навчально корисне русло.

Отже, соціальні мережі виступають не лише засобом комунікації, а й інноваційним інструментом формування іншомовної комунікативної компетентності, що поєднує творчість, критичне мислення та реальне мовне середовище. Вони забезпечують автентичність, міжкультурну взаємодію, розвиток творчих і критичних навичок. Для учнів ліцеїв використання соціальних мереж у навчанні створює додаткові можливості для інтеграції іноземної мови у реальні ситуації спілкування.

РОЗДІЛ 3

ПРАКТИЧНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ЛІЦЕЮ

3.1. Критерії відбору інноваційних комунікативних технологій для формування іншомовної компетенції учнів ліцеїв

У сучасному освітньому процесі, особливо в ліцеях, вибір навчальних матеріалів та інноваційних технологій відіграє дуже важливу роль. Саме тому, якщо раніше основний акцент робили на підручниках, то тепер важливо правильно підібрати цифрові інструменти, які допомагають не лише засвоювати лексику й граматику, але й розвивати комунікативні вміння, критичне мислення та вміння співпрацювати.

Зарубіжні дослідники підкреслюють, що відбір навчальних матеріалів і технологій має ґрунтуватися на кількох критеріях. Так, Н. Дюк [28] відзначає, що важливо забезпечувати різноманітність жанрів і форматів – від художніх і науково-популярних текстів до інтерактивних вправ і мультимедійних ресурсів. Це робить навчальний процес більш збалансованим і цікавим [28].

Поряд із цим, другим критерієм є узгодження рівня складності з рівнем підготовки учнів. Якщо матеріали надто легкі – учні швидко втрачають інтерес; якщо занадто складні – це призводить до зниження мотивації [28]. Відомий мовознавець С. Крашен [29] запропонував принцип «i+1», за яким навчальні матеріали мають бути трохи складнішими за поточний рівень учня (див. Рис.3.1.). Саме це забезпечує поступовий розвиток іншомовної компетенції [29].

 LEARNING		 ACQUISITION
Artificial	↔	Natural
Technical	↔	Personal
Priority on the written language	↔	Priority on the spoken language
Theory (language analysis)	↔	Practice (language in use)
Formal instruction	↔	Meaningful interaction
Deductive teaching (rule-driven; top-down)	↔	Inductive coaching (rule-discovery; bottom-up)
Conscious process	↔	Subconscious process
Preset syllabus	↔	Learner-centered activities with room for improvisation
Translation and use of L1 included	↔	No translation; no L1
Activities ABOUT the language	↔	Activities IN the language
Focus on form	↔	Focus on communication
Produces knowledge	↔	Produces an ability

Рис. 3.1. Language acquisition theory

Таким чином, теорія природного засвоєння мови Стівена Крашена [29] (language acquisition theory) включає п'ять гіпотез: гіпотезу засвоєння та вивчення, гіпотезу контролера, гіпотезу природного порядку, гіпотезу вхідного матеріалу та гіпотезу емоційного фільтра. Для нашого дослідження особливе значення має саме четверта гіпотеза — гіпотеза вхідного матеріалу.

Отже, вона підкреслює, що ефективне оволодіння мовою відбувається тоді, коли учень отримує інформацію, яка є зрозумілою, але водночас дещо перевищує його теперішній рівень [29]. Таким чином створюється ситуація «i+1»: учень засвоює матеріал, який трохи складніший за вже відомий, що забезпечує розвиток іншомовної компетенції [29]. У випадку з учнями ліцею це може означати використання інноваційних комунікативних технологій: інтерактивних платформ, мультимедійних ресурсів, онлайн-дискусій, які подають

навчальний матеріал у доступній формі, але водночас ставлять перед учнями нові мовні завдання.

Важливим є також критерій відповідності навчальним цілям. Тобто кожна вправа, застосунок чи платформа мають сприяти розвитку певних умінь – аудіювання, говоріння, письма чи читання. Якщо інструмент не допомагає досягти цих цілей, то він ризикує залишитися просто розвагою без навчального ефекту [30].

Крім того, необхідно враховувати інтереси та вікові особливості учнів ліцеїв. Підлітки покоління «зумерів» звикли працювати у цифровому середовищі, тому вони більш мотивовані до навчання через інтерактивні платформи, мобільні застосунки, відео чи гейміфікацію. Дослідження показують, що такі технології забезпечують вищий рівень залученості учнів і сприяють кращому засвоєнню матеріалу [31].

Ще одним важливим критерієм є автентичність і практична цінність. Учні ліцею повинні працювати з реальними матеріалами, які максимально наближені до життя: це може бути спілкування у соціальних мережах, створення презентацій або участь у міжнародних онлайн-проектах. Такий підхід не лише розвиває іншомовну компетенцію, а й допомагає застосовувати іноземну мову у практичних ситуаціях [31].

Сьогодні очевидно є потреба у використанні в освітньому процесі не лише підручників, а й мультимедійних та інноваційних комунікативних технологій. Міжнародне товариство технологій в освіті (ISTE) розробило стандарти, яким мають відповідати сучасні викладачі та учні в умовах цифрового суспільства. Уважно ознайомившись із цими вимогами, можна дійти висновку, що саме інноваційні технології є найбільш ефективним засобом задоволення освітніх потреб учнів ліцеїв.

Вчителі, які інтегрують такі технології у навчання, не лише підвищують мотивацію учнів, а й допомагають їм взаємодіяти в

цифровому середовищі на локальному й глобальному рівнях. Стандарти ISTE визначають, що сучасний учитель має:

- постійно вдосконалювати свою практику, навчаючись у колег і переймаючи найкращі методики, які базуються на використанні технологій для підвищення якості навчання [32];
- забезпечувати рівний доступ до цифрових ресурсів і навчальних можливостей, щоб усі учні ліцею могли реалізувати свій потенціал незалежно від рівня підготовки чи особливостей;
- надихати учнів на активну участь у цифровому світі, формуючи в них відповідальне ставлення до власного навчання;
- розробляти автентичні, орієнтовані на учнів види діяльності, які враховують індивідуальні потреби та заохочують до співпраці;
- створювати умови для навчання за допомогою інноваційних технологій, що сприяють досягненню цілей освітньої програми [33].

Таким чином, використання інноваційних комунікативних технологій у навчанні учнів ліцеїв не лише відповідає міжнародним стандартам, але й відкриває нові можливості для розвитку іншомовної компетенції, роблячи освітній процес більш гнучким, сучасним та орієнтованим на потреби молодого покоління.

Сучасні дослідження також наголошують на важливості збалансованості мультимедійних компонентів. Використання відео, аудіо та візуальних матеріалів має підсилювати навчальний ефект, а не перевантажувати учнів. Психологи підкреслюють, що надлишок анімацій чи зайвих ефектів може відволікати і знижувати ефективність навчання [33; 34].

Отже, для ефективного формування іншомовної компетенції учнів ліцеїв варто орієнтуватися на такі критерії відбору інноваційних технологій: різноманітність форматів, відповідність рівню знань, узгодження з навчальними цілями, урахування інтересів підлітків, автентичність матеріалу та баланс мультимедійних засобів.

3.2. Комплекс вправ і завдань для розвитку іншомовної компетенції учнів ліцеїв із використанням інноваційних комунікативних технологій

Ефективність формування іншомовної компетенції значною мірою залежить від того, наскільки вдало розроблені та підібрані вправи. Саме тому використання інноваційних комунікативних технологій дає змогу створювати не просто окремі завдання, а цілісні комплекси вправ, які враховують рівень підготовки учнів ліцею, їхні інтереси та освітні потреби.

У своїй роботі ми спираємося на типологію вправ, запропоновану Ю.В. Британ [35], адаптуючи її до умов цифрового навчання. Зокрема, вправи можна класифікувати:

- за спрямованістю: рецептивні, репродуктивні, продуктивні, рецептивно-продуктивні;
- за ступенем комунікативності: комунікативні, умовно-комунікативні, некоммуникативні;
- за формою організації: індивідуальні, парні, групові;
- за характером виконання: усні чи письмові, аудиторні чи дистанційні;
- за наявністю опори: без опори, із спеціально створеними чи природними опорами.

На основі цих критеріїв було розроблено вправи, які орієнтовані на використання мультимедійних і інтерактивних ресурсів. Наприклад, *bamboozle* може застосовуватися для вивчення нової лексики в ігровому форматі; *Kahoot* — для закріплення лексики та граматики у форматі інтерактивних вікторин; *Canva* — для створення інфографіки чи мініпрезентацій, що стимулюють продуктивні види мовленнєвої діяльності (див. Рис.3.2.).

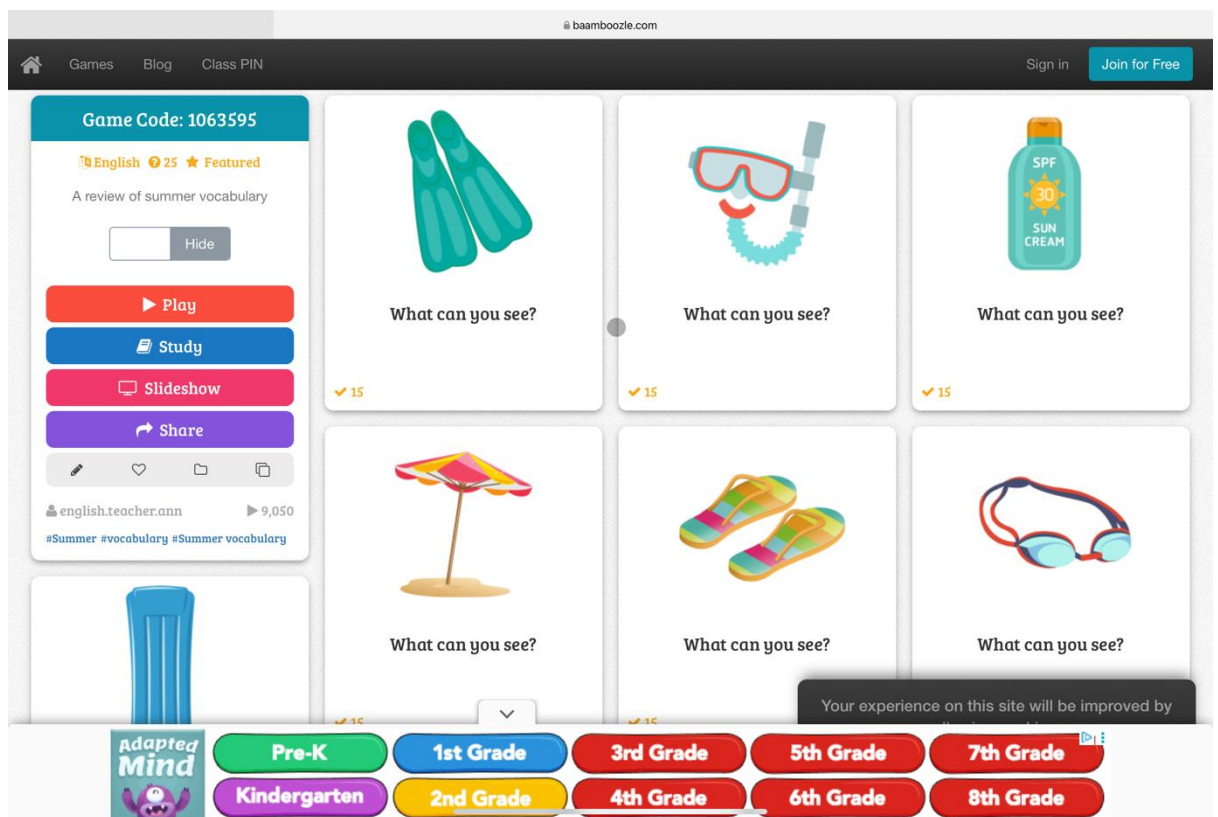
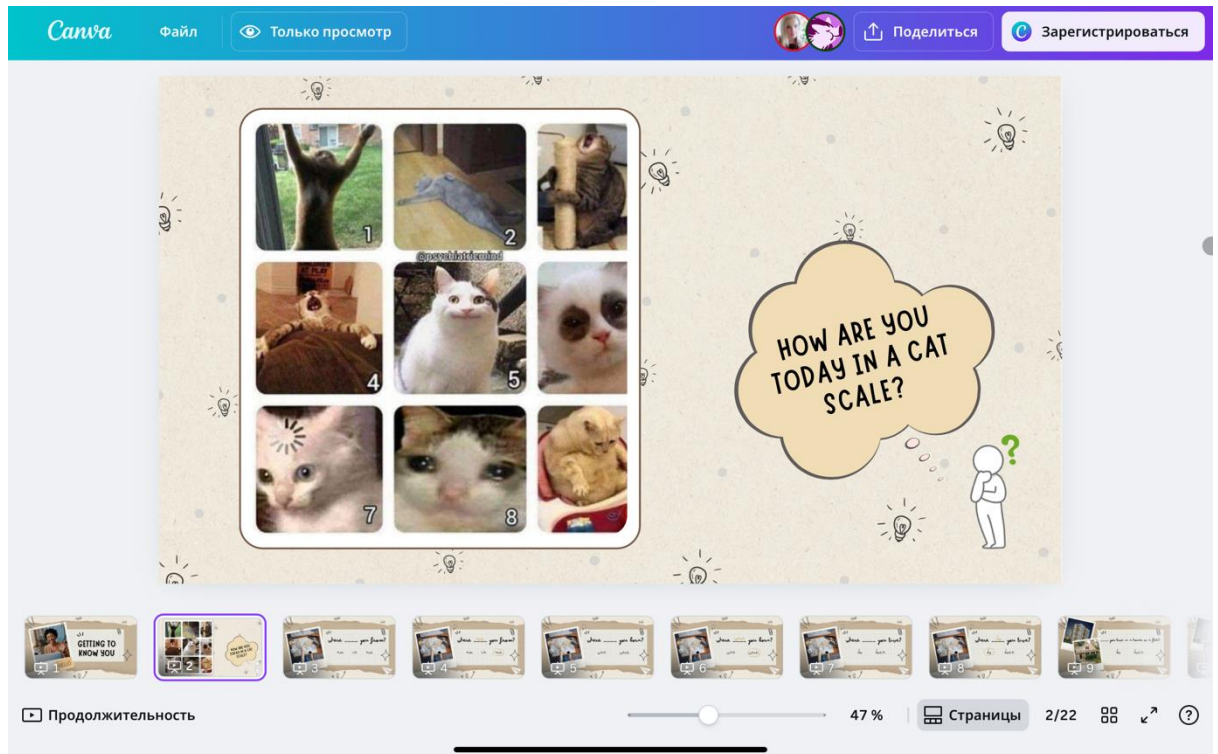

Рис. 3.2. Приклади вправ на використання інтерактивних ресурсів

Вправи можна систематизувати за етапами роботи з текстом або мультимедійним матеріалом [35]. Виділяють три основні етапи [35]:

- дотекстовий (pre-reading) — включає завдання для мотивації та підготовки учнів до сприйняття матеріалу. На цьому етапі доцільно застосовувати інтерактивні інструменти, наприклад, створення «хмари слів» у сервісі Mentimeter, обговорення теми у Padlet чи перегляд короткого відеофрагмента;
- текстовий (while-reading) — передбачає безпосереднє сприйняття й аналіз тексту або мультимедійного ресурсу. Учні тренують навички переглядового та ознайомлювального читання, вчать виділяти головне, інтерпретувати інформацію. Тут можна використовувати вправи у форматі інтерактивних тестів у Kahoot або підсвічування ключових слів у Miro;
- післятекстовий (post-reading) — спрямований на закріплення та поглиблення отриманих знань, а також розвиток творчих умінь. Учні можуть створювати інфографіку в Canva, писати короткі блоги у Blogger, записувати відео-відгуки чи готувати мініпрезентації у Book Creator.

Тематика вправ може охоплювати актуальні сфери життя підлітків: «Соціальні мережі у житті сучасної молоді», «Екологічні проблеми і молодь», «Медіа та дозвілля», «Мандрівки й культурний обмін». Така проблематика не лише формує мовні навички, але й розвиває критичне мислення та виховує цінності глобального громадянства.

Таким чином, комплекс вправ на основі інноваційних комунікативних технологій дає можливість учням ліцею ефективно розвивати всі види мовленнєвої діяльності, а також вчить їх

застосовувати іноземну мову як інструмент для реальної комунікації у цифровому світі.

Для ілюстрації використання інноваційних комунікативних технологій під час роботи з текстом нами було запропоновано використання текстів різних видів на різних платформах з вправами до них з метою навчити учнів ліцею виділяти з мовленнєвого потоку необхідну інформацію та читати з метою максимально повного і чіткого розуміння змісту тексту та критичного його осмислення. Тематика тексту «Візит до театру» в Додатку Б. Текст для занять наведено в Додатку А.

Бачимо, що використання мультимедійних текстів на рівні з іншими засобами впровадження ІКТ є важливим способом розвитку іншомовної компетенції учнів ліцею на до текстовому, текстовому та після текстових рівнях.

3.3. Методичні рекомендації щодо застосування інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов у ліцеях

У процесі викладання іноземних мов у ліцеях використання інноваційних комунікативних технологій стає необхідною умовою формування іншомовної компетенції. Сучасні учні покоління Z («зумери») мають високий рівень цифрової грамотності та очікують, що технології будуть інтегровані у навчальний процес [35] [36]. Водночас завдання педагога полягає в тому, щоб зробити ці технології не самоціллю, а дієвим інструментом навчання.

Це дає привід стверджувати, що інноваційні технології мають бути складовою навчальної програми, а не додатковим елементом. Як підкреслює Є. Долинський [36], систематичне використання мультимедійних ресурсів формує стабільну мотивацію й забезпечує довготривале засвоєння іншомовних навичок. Європейські експерти також наголошують, що планове впровадження цифрових інструментів у

навчальні програми сприяє розвитку як мовних, так і міжкультурних компетенцій [39] (European Commission, 2022). Дослідження OECD [39] підтверджує, що використання платформ Padlet, Miro чи Canva підвищує навчальну мотивацію на 25–30 % (OECD, 2021).

Ми вважаємо, що важливо дотримуватися балансу: інноваційні технології не повинні витіснити традиційні методи. Як зазначає українська дослідниця Т. Пахомова [37], цифрові інструменти виступають «каталізатором», який посилює ефективність навчання, але фундаментальні навички читання, письма та граматики залишаються базою. Європейські дослідження [39] підтверджують, що найвищих результатів досягають ті учні, які виконують поєднані завдання: спочатку традиційні вправи, а потім інтерактивні тести або мультимедійні проєкти.

Безперечно, в умовах цифровізації змінюється й функція вчителя. Тобто він стає не лише джерелом знань, а й модератором, який координує роботу учнів у віртуальному середовищі, допомагає організувати колективні завдання та дискусії. За словами О. Гордійчук [40], саме фасилітаторська роль учителя підвищує ефективність взаємодії та рівень самостійності учнів. Українська дослідниця Т.Пахомова [37] також наголошує, що педагог має виступати наставником у процесі використання цифрових ресурсів, допомагаючи учням уникати перевантаження та хаотичного споживання інформації.

Учні ліцеїв належать до покоління, яке краще сприймає інформацію у візуальному та інтерактивному форматі. Опитування Barnes & Noble College [32] показало, що 54 % молоді найкраще навчаються через практичні вправи, а 38 % — у групових дискусіях. Подібні результати отримала українська дослідниця М. Філоненко [43], яка доводить, що найвищий рівень залучення учнів забезпечується завдяки використанню гейміфікації, блогів і цифрового сторітелінгу.

Посилаючись на статистичні дані, маємо наступну інформацію:

У 2023 році 66 % українських підлітків продемонстрували рівень цифрової грамотності вище за базовий [46].

За даними Європейської комісії, 82 % учнів ЄС вважають, що використання EdTech підвищує їхню мотивацію до вивчення мов [47].

Понад 1,2 млн українських школярів сьогодні навчаються у дистанційному чи змішаному форматі, що робить використання інноваційних технологій не рекомендацією, а необхідністю [38].

Таким чином, методичні рекомендації для вчителів іноземних мов у ліцях полягають у наступному:

1. Планове та систематичне використання інноваційних комунікативних технологій у навчальному процесі.
2. Поєднання традиційних методів і сучасних цифрових інструментів.
3. Виконання ролі модератора та фасилітатора у цифровому навчанні.
4. Орієнтація на особливості й запити сучасних учнів — «покоління зумерів».

Усе це створює умови для формування іншомовної компетенції учнів ліцеїв на якісно новому рівні, де поєднуються класичні методики й потенціал сучасних технологій.

Таким чином, на основі опрацьованих теоретичних та практичних джерел нами було розроблено авторську модель застосування інноваційних комунікативних технологій у навчанні іноземних мов учнів ліцею.

Ми пропонуємо, щоб дана модель поєднувала три ключові компоненти:

1. Технологічний: відбір цифрових ресурсів (*Padlet, Miro, Canva, Quizlet, Kahoot*) з урахуванням їхнього потенціалу для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо).

2. Педагогічний:методична інтеграція обраних інструментів у навчальний план ліцею, з дотриманням балансу між традиційними вправами та інноваційними завданнями.

3. Психолого-дидактичний:урахування особливостей покоління «зумерів»: візуальність, прагнення до інтерактивності, потреба в миттєвому зворотному зв'язку, короткий час концентрації уваги.

На основі цих компонентів нами запропоновано етапи реалізації моделі (див. Рис.3.3.):

Етап підготовки: визначення навчальних цілей, підбір інноваційних ресурсів, налаштування середовища (віртуальні класи, інтерактивні дошки).

Етап інтеграції: проведення уроків із використанням поєднання традиційних та цифрових завдань, упровадження гейміфікації, візуалізації та колективної роботи онлайн.

Етап оцінювання: застосування електронних тестів і портфоліо для контролю іншомовної компетенції; самооцінювання та взаємооцінювання учнів через цифрові платформи.

Етап рефлексії: аналіз результатів, опитування учнів ліцею, корекція методики залежно від отриманого зворотного зв'язку.

Очікуваним результатом реалізації цієї моделі є:

- підвищення мотивації учнів ліцею до вивчення іноземних мов;
- покращення результатів з іншомовної компетенції за рахунок використання інноваційних ресурсів;розвиток цифрової та комунікативної грамотності учнів;- набуття педагогом функцій модератора, а не лише носія знань.

Авторська модель застосування інноваційних комунікативних технологій у ліцеї

- Етапи реалізації моделі:
1. Підготовка – визначення цілей, підбір ресурсів
 2. Інтеграція – проведення уроків із цифровими завданнями
 3. Оцінювання – електронні тести, портфоліо, взаємооцінка
 4. Рефлексія – аналіз результатів, опитування учнів

Рис. 3.3. Авторська модель застосування ІКМ у ліцеї

Таким чином, у цьому розділі було показано, що сучасні інноваційні комунікативні технології можуть реально допомогти зробити уроки іноземної мови у ліцеї цікавішими й ефективнішими. Нами визначено, якщо правильно підібрати цифрові ресурси та поєднувати їх із традиційними методами, учні ліцеїв стають більш мотивованими, активніше працюють і швидше розвивають мовні навички. У рекомендаціях для вчителів було підкреслено, що важливо враховувати інтереси «зумерів» і виступати не тільки викладачем, а й модератором, який підтримує й спрямовує учнів ліцею. Окремою новизною стало створення авторської моделі впровадження технологій, яка показує, як можна організувати роботу на різних етапах – від

підготовки до рефлексії. Усе це доводить, що інноваційні технології здатні значно покращити процес вивчення іноземної мови та краще підготувати ліцеїстів до життя й спілкування у сучасному цифровому світі.

ВИСНОВКИ

Проблема формування іншомовної комунікативної компетенції учнів ліцею в умовах дистанційної та змішаної форм навчання є надзвичайно актуальною в сучасній педагогіці. Можна стверджувати, сучасний етап розвитку освіти потребує інтеграції інноваційних комунікативних технологій, які дозволяють підвищити мотивацію учнів, розвивати їхню автономність, критичне мислення й цифрову грамотність.

У ході дослідження було зроблено такі узагальнені висновки:

1. Теоретичний аналіз наукової та методичної літератури показав, що іншомовна компетенція розглядається як інтегрована якість особистості, що поєднує знання, мовленнєві навички, соціокультурні та стратегічні вміння. Дослідження показують, що інноваційні комунікативні технології (онлайн-платформи, мультимедійні матеріали, інтерактивні ресурси) сприяють активнішому розвитку іншомовної комунікативної компетентності учнів ліцею, адже роблять навчання більш цікавим, практичним і наближеним до реального спілкування.

2. Розкрито особливості дистанційної та змішаної форм навчання. Встановлен, що дистанційна форма забезпечує гнучкість, індивідуальний темп роботи та широкий доступ до світових освітніх ресурсів, проте вимагає від учнів високого рівня самодисципліни, відповідальності й технічної підтримки. Натомість змішане навчання найбільш відповідає віковим особливостям учнів ліцею, адже поєднує переваги традиційного навчання з можливостями цифрових технологій, створюючи баланс між самостійною діяльністю та безпосередньою взаємодією з учителем.

3. Досліджено роль інформаційно-комунікаційних технологій у сучасному навчальному процесі. З'ясовано, що використання платформ *Padlet*, *Miro*, *Canva*, *Kahoot*, *Quizlet* та інших цифрових інструментів сприяє гейміфікації навчання, підвищенню мотивації, розвитку співпраці та індивідуалізації освітнього процесу. Водночас наголошено, що результативність упровадження ІКТ залежить не від кількості використаних засобів, а від їхньої доцільності та методично обґрунтованої інтеграції у систему навчання іноземної мови.

4. Запропоновано комплекс вправ і завдань з урахуванням критеріїв відбору технологій (відповідність рівню знань, автентичність матеріалів, різноманітність форматів, мотиваційний потенціал). Виконання вправ із використанням мультимедійних платформ допомагає учням краще засвоювати матеріал, підвищує рівень їхньої іншомовної компетентності, спонукає до активності й розвиває впевненість у використанні мови в реальному спілкуванні.

5. Доведено, що методичні рекомендації для вчителів передбачають планове й систематичне використання інноваційних технологій у поєднанні з традиційними методами, виконання вчителем ролі модератора та фасилітатора, орієнтацію на особливості сучасних ліцеїстів. Запропонована модель упровадження технологій включає етапи підготовки, інтеграції, оцінювання та рефлексії, що дозволяє організувати процес навчання більш ефективно й гнучко.

Отже, проведене дослідження показало, що використання інноваційних комунікативних технологій під час формування іншомовної компетентності учнів ліцею є ефективним способом підвищення якості навчання. Такі технології допомагають зробити уроки цікавішими, мотивують учнів до активної участі, розвивають їхні мовні

та цифрові навички. Запропоновані рекомендації можуть бути корисними для вчителів іноземних мов у ліцєях, адже вони спрямовані на підвищення мотивації, розвиток комунікативних умінь і впевненості у використанні мови в різних життєвих ситуаціях. Усе це сприяє кращій підготовці учнів до життя та спілкування у сучасному цифровому й багатокультурному світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. К. : Ленвіт, 2002. 328 с.
2. Бігич О. Б. Основні структурні елементи професійно-методичної діяльності вчителя іноземної мови // Вісник КНЛУ. 2000. № 2. С. 193–202.
3. Морська Л. І. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. К. : Вид. центр КНЛУ, 2013. 276 с.
4. Hymes D. On Communicative Competence // Pride J. B., Holmes J. (eds.). Sociolinguistics. Penguin, 1972. P. 269–293.
5. Canale M., Swain M. Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing // Applied Linguistics. 1980. Vol. 1, No. 1. P. 1–47.
6. Widdowson H. G. Teaching Language as Communication. Oxford : Oxford University Press, 1978. 168 p.
7. Кремень В.Г., Сисоєва С.О., Бех І.Д. та ін. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. Вип. 4. С. 1–30.
8. Бігич О. Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні // Вісник КНЛУ. 2012. № 2. С. 19–30.
9. Аніщенко І. Т. Використання методу комунікативних завдань як засобу підвищення ефективності занять з іноземної мови. матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали міжн. науково-практ. конф., 18-19 квітня 2019 р. м. Умань. Умань : «Візаві», 2019. Ч. 1. 140 с.
10. Warschauer M. Computer-Assisted Language Learning: An Introduction. Tokyo: Logos International, 1996. 152 p.
11. Kern R. The Routledge Handbook of Applied Linguistics. London : Routledge, 2023. 13 p.
12. Richardson J. Blended learning and student engagement:

What's the connection? [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/365970899_Student_Engagement_and_Blended_Learning_What's_the_connection_Compromiso_de_los_estudiantes_y_aprendizaje_combinado_Cual_es_la_conexion/link/638a99d5ca2e4b239c83e43f/download?_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIn19 (дата звернення: 30.09.2025).

13. Graham J. Blended Learning Systems: Definition, Current Trends, and Future Directions. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/258834966_Blended_learning_systems_Definition_current_trends_and_future_directions (дата звернення: 30.09.2025).

14. Кречотень О.В Інноваційні підходи в умовах дистанційного навчання іноземної мови [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj07-04-029> (дата звернення: 30.09.2025).

15. Пометун О. П. Технологія інтерактивного навчання як інноваційне педагогічне явище // Рідна школа. № 5/2007. С. 46-49.

16. Clark R. Blended Learning Evaluation. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://pdfcoffee.com/clark-d-blended-learning-pdf-free.html> (дата звернення: 30.09.2025).

17. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16802fc1bf> (дата звернення: 30.09.2025).

18. Kern R. Technology and Language Learning. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://sharifling.wordpress.com/wp-content/uploads/2019/09/5_technology-and-language-learning.pdf (дата звернення: 30.09.2025).

19. Биков В.І. Моделі організаційних систем відкритої освіти: Монографія. К.: Атіка, 2008. 684 с.
20. Богосвятська А.І. Сучасні педагогічні технології у практиці вчителя світової літератури//Зарубіжна література в школах України : Методичний журнал. 2013. N 1. С. 34-41
21. Філонова М. О. Використання сучасних інформаційних технологій на уроках іноземної мови. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Молодіжна ліга України. Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали міжн. науково практ. конф., 14 жовтня 2022 р. м. Івано-Франківськ. С.39
22. Гриценчук О. О., Коневщинська О. Е., Кравчина О. Є., Лаврентьєва Г.П. Інформаційні та комунікаційні технології навчання в системі загальної середньої освіти зарубіжних країн: навч.-метод. Посіб К.: Педагогічна думка, 2012.176 с.
23. Воронцова Е.М. Психологічні аспекти інформатизації навчально-виховного процесу// Комп'ютер у школі та сім'ї. 2011. Вип. 7. С. 10-11. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=oK-tcy4AAAAJ&citation_for_view=oK-tcy4AAAAJ:RHpTSmoSYBkC (дата звернення: 30.09.2025).
24. Когут, І.І. Формування іншомовної компетентності у студентів в процесі навчання: теоретичні засади // Молодий вчений, 10 (110), 2022. С. 106-110.
25. Васильченко Л.В., Шацька Н.М. Досвід реалізації дистанційного навчання в умовах пандемії. Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету». 2021. No 10. С. 43–55.
26. Полонська Т.К. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи: метод. рек. К.: Педагогічна думка, 2014. 80 с.

27. Barnes & Noble College. Getting to Know Gen Z. 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://next.bncollege.com/wp-content/uploads/2015/10/Gen-Z-Research-Report-Final.pdf> (дата звернення: 30.09.2025).
28. Duke N. K. For the Rich It's Richer: Print Experiences and Environments Offered to Children in Very Low- and Very High-SES First-Grade Classrooms // American Educational Research Journal. 2000. Vol. 37, No. 2. P. 441–478.
29. Krashen S. The Input Hypothesis: Issues and Implications. New York: Longman, 1985. 184 p.
30. Kimmons R. Cognitive Load Theory. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://edtechbooks.org/encyclopedia/cognitive_load_theory (дата звернення: 30.09.2025).
31. Полонська Т.О. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. К.: Педагогічна думка, 2014. 80 с.
32. Selwyn N. Should Robots Replace Teachers? AI and the Future of Education. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://tpea.ac.uk/wp-content/uploads/2019/10/Neil-Selwyn-Should-Robots-Replace-Teachers_.pdf (дата звернення: 30.09.2025).
33. Mayer R. Multimedia Learning. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2021. 330 p.
34. Matthews B. Artificial worlds and artificial minds: Authenticity and language learning in digital lifeworlds //Journal of Responsible Technology. 2025. P.1-7.
35. Британ Ю. Ю. Підсистема вправ для формування у майбутніх викладачів англomовної професійно орієнтованої читацької компетенції засобами Інтернет-ресурсів // Іноземні мови. 2013. № 1. С. 34–42.
36. Долинський Є. О. Інформаційно-комунікаційні технології в організації самостійної роботи старшокласників // Освітologічний дискурс, 2015, № 2 (10). С. 101-107.

37. Пахомова Т. О. Читання художньої літератури в контексті формування іншомовної компетенції // Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. 2004. № 1. С. 118–126.
38. Міністерство освіти і науки України. Концепція цифрової трансформації освіти і науки. [Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://mon.gov.ua/tag/tsifrova-transformatsiya-osviti-i-nauki?&tag=tsifrova-transformatsiya-osviti-i-nauki> (дата звернення: 30.09.2025).
39. European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027. [Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/plan>. (дата звернення: 30.09.2025).
40. Гордійчук О.Л. Інноваційні технології у вивченні іноземних мов [Електронний ресурс]. Режим доступу :https://www.researchgate.net/publication/317167847_Innovacijni_tehnologii_u_vivcenni_inozemnih_mov. (дата звернення: 30.09.2025).
41. Baker R. Artificial intelligence in education: Bringing it all together. [Електронний ресурс]. Режим доступу :https://www.researchgate.net/publication/353886336_Artificial_intelligence_in_education_Bringing_it_all_together. (дата звернення: 30.09.2025).
42. Редько В., Полонська Т., Басай Н. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів: навчально-методичний посібник. К. : Педагогічна думка, 2013. 360 с.
43. Філоненко М.М. Психологія комунікації. М.М. Філоненко. К.: Центр учбової літератури, 2008. 220 с.
44. Кремень В., Ничкало Н., Лук'янова Л., Освіта для цифрової трансформації суспільства/Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. К.: ТОВ «Юрка Любченка», 2024. 526 с.

45. Решитько А.Т. Сучасні підходи до викладання англійської мови: інтерактивність та інновації. // Інноваційна педагогіка. Вип.79. 2025. С. 59-63.
46. Міністерство цифрової трансформації України. Звіт про цифрову грамотність населення. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2625-doslidzenna_2021_ukr.pdf. (дата звернення: 30.09.2025).
47. Global Partnership for Education. Ukraine: Making Education Accessible When Schools Are Closed. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.globalpartnership.org/results/country-journeys/ukraine-making-education-accessible-when-schools-are-closed2024>. (дата звернення: 30.09.2025).
48. Черниш В.В. Навчання англомовного читання та аудіювання із застосуванням аудіокнижок художніх творів (середня загальноосвітня школа зпоглибленим вивченням іноземної мови): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 /Київський нац. пед. ун-т. Київ, 2001. 308 с.
49. Anderson R.C., Wilson P.T., Fielding L.G. Growth in Reading and How Children Spend Their Time Outside of School. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.jstor.org/stable/748043> (дата звернення: 30.09.2025).
50. LeWine H. E. Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD). Harvard Health Publishing, 2022. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK441838/> (дата звернення: 30.09.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

THE GLOBE THEATRE

Great changes took place in social life of England **during the reign** of Queen Elizabeth I /1558-1603/. England **turned from a secondary European power**, which unofficially **participated in piracy on high-seas**, into a **first-rate naval power** after **defeating the Great Spanish Armada** in 1588.

The victory brought England power, wealth and rise in culture. It was **the time of the English Renaissance**, and sometimes it is called "the age of Shakespeare". First playhouses in England appeared at that time. Until then troupes of professional players toured the country and staged their plays for the wealthy nobles.

Shakespeare already then a famous actor and playwright with other professional actors and managers decided to build their own playhouse. "Theatre" was the name of the first playhouse built by Burbage, a **carpenter** and an actor in 1576 and **pulled down** in 1583 because the landowner did not wish to **renew the contract**.

The actors including Shakespeare helped the architect to design the new playhouse which was called the "Globe". It was built in Maiden Lane near the Thames which has become the theatrical district of London since that time. The name of the playhouse "Globe" was not accidental. It was a many-cornered building, circular in form inside and without a roof as performances could only **be held in day light**. It had three balconies around the walls with a small **thatched roof** over the gallery with the stage **protruding** some 30 feet /10 meters/. In front of the entrance was a **signboard** with Hercules bearing the globe upon his shoulders.

The plays **were announced well in advance on bills** placed on posts all over the city but the performances could only be held if the weather permitted. **Flags were hoisted** to show that the play would be held and the flags **were pulled down** if the performance **was cancelled**. The plays were held as a rule in the afternoon. Wealthy and noted people would send their servants two or three hours before the play began to occupy good seats for them. While waiting for the play to begin the public **amused itself** by eating apples, nuts in autumn, pies and fried fish in winter and drinking ale, smoking, playing cards or dice and having a good time. Women seldom went to see a play but when they did, they wore a mask or **came in man's clothing**.

The playhouse was open 5 days a week. On Sundays all the forms of amusement **were prohibited** by the church and Thursdays play-acting was forbidden by the Queen to give the **bear-baiting** or **cock-fighting** a chance to make good business. The Queen also was very fond of bear-baiting herself and wanted the nobles to be present.

The stage did not **resemble** the present day one at all. There were no curtains to open, or close the play, all acting was performed by men, the roles of women were done by boy actors. There was no scenery, a placard with the word "Verona", for example, was enough for the audience to understand where the action was taking place.

The actors moved freely along the stage **fulfilling their solo or monologue** with much dramatism. The dramatist had to use his imagination and make the audience use theirs.

The great role Shakespeare's plays had on the English audience had no limits. He had written a lot of dramas, comedies and tragedies. Hundreds of his sayings have become part of the English language to this very day.

The "Globe" Playhouse is a part of the history of the English theatre. The playhouse itself was destroyed during the Great Fire in 1666 and in its place stands a **brewery** but the district of Maiden Lane and Drury Lane is still the heart of the theatrical life in London. Shakespearean plays are still loved by Londoners. But now new forms, modern theatres **depict the great playwright's wit and thought** on ultra modern stages, yet, it is difficult to say if it has brought more brightness into the hearts of the audience. The season of Shakespeare's plays which is held annually at the Shakespeare Memorial Theatre in Stratford-upon-Avon has become so established that it now **carries the reputation of an English tradition**.

1. What changes took place in England from 1558 to 1603?
2. What was the other name for the English Renaissance?
3. Why did the actors decide to build a new playhouse?
4. What district was chosen for the theatre?

Додаток Б

Вправи до тексту «Globe Theatre»

Дотекстовий етап

Вправа 1

There are some cards with Shakespeare's quotes. But the trick is they have some gaps, so your task is to fill them in. There are only 2 variants: you guess the original variant or you outperform Shakespeare and create your own quote. Have a look at my screen. So what are your guesses?

«Talking is not (doing)»

«We hate what we (fear)»

«Nothing can come of (nothing)»

«To be, or not to be: that is (the question)»

«All the world's a stage, and all the men and women (merely players)»

«All that glisters is not (gold)»

«Better three hours too soon than a minute (too late)»

«Look like the innocent flower, but (be the serpent under it)»

«If we are true to ourselves, we can not be false to (anyone)»

«Love is heavy and (light), bright and (dark), hot and (cold), sick and (healthy), asleep and (awake)»

Comment please on these quotes.

Текстовий етап

Read an interesting article about Globe theatre silently and be ready to discuss it (*читання тексту студентами*). Use hyperlinks to check the meaning of unfamiliar words and phrases and watch a short video about theatre.

Післятекстовий етап

Вправа 1

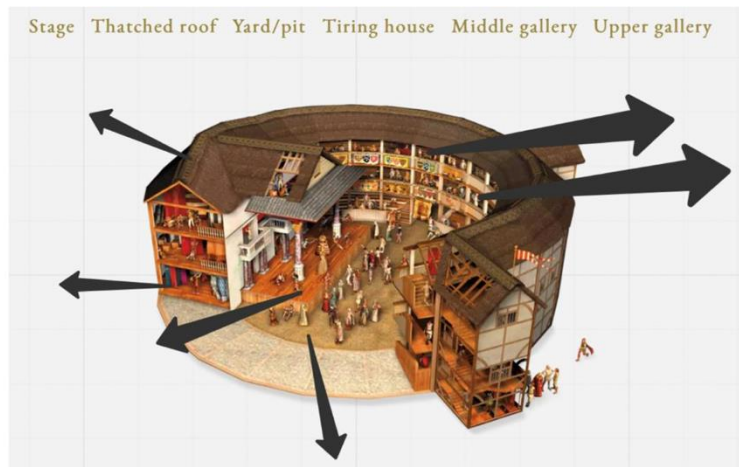
Answer the following questions:

1. What changes took place in England from 1558 to 1603?
2. What was the other name for the English Renaissance?
3. Why did the actors decide to build a new playhouse?
4. What district was chosen for the theatre?
5. What was the name of the theatre?
6. What were the specific features of the playhouse?
7. Why were plays announced in advance?
8. What did the public do before the play?
9. Why was the playhouse open 5 days a week?
10. Did the stage look like the present day one?
11. How did the actors play on the stage?
12. Why is the "Globe" playhouse a part of the history of the English theatre?

Вправа 2

Let's check how well you remember some details about the structure of the playhouse. Look at this picture of the theatre, let's match the elements of its interior.

Вправа 3

You are invited to visit this famous playhouse and look at it from the inside. Let's read and discuss some interesting facts about it.

